„RAMEL" DOO
N I K Š I Ć

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI
31.DECEMBAR 2018. GODINE I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

ReviKo
Revizija i konsalting

Podgorica
Tel/fax 020 237 665
Mob.tel. 069 063 869

"RAMEL" DOO NIKŠIĆ
IZVJEŠTAJ O IZVRŠENOJ REVIZIJI GODIŠNJEG RAČUNA ZA 2018. GODINU

Sadržaj **Strana**

Izjava o odgovornosti rukovodstva	1
Mišljenje revizora	2-3
Finansijski iskazi	
Iskaz o ukupnom rezultatu / Bilans uspjeha za 2018. godinu	4
Iskaz o finansijskoj poziciji / Bilans stanja na dan 31.decembra 2018. godinu	5
Iskaz o promjenama na kapitalu i rezervama	6
Iskaz o tokovima gotovine	7
Napomene uz finansijske iskaze	8-29

"RAMEL" DOO NIKŠIĆ

"REVIKO" DOO

PODGORICA

Ova izjava se daje u vezi sa revizijom finansijskih iskaza "Ramel" doo Nikšić (u daljem tekstu Društvo) na dan 31.12.2018. godine za svrhe izražavanja mišljenja o tome da li finansijski iskazi realno i objektivno, po svim bitnim pitanjima, prikazuju finansijsko stanje Društva na dan 31. Decembra 2018. godine, rezultate poslovanja i novčane tokove za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima/Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i propisima Crne Gore.

Prihvatamo našu odgovornost za istinit i objektivan prikaz finansijskih iskaza u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i računovodstvenim propisima Crne Gore.

Prema našem najboljem znanju i uvjerenju, ovim potvrđujemo sledeće:

1. Rukovodstvo i lica koja imaju značajnu ulogu u internom sistemu kontrole ili lica koja mogu imati materijalno značajan uticaj na računovodstvene izvještaje nijesu bila uključena u nezakonite radnje.
2. Stavili smo vam na raspolaganje sve poslovne knjige i potkrepljujuću dokumentaciju i sve zapisnike sa sjednica Organa upravljanja i rukovođenja borda direktora za kalendarsku 2018. godinu i period do završetka revizije.
3. Potvrđujemo sveobuhvatnost informacija datih u pogledu identifikovanja povezanih subjekata.
4. U finansijskim iskazima nema materijalno značajnih pogrešnih iskazivanja ili propusta.
5. Društvo je postupalo u skladu sa svim aspektima odredbi ugovora koji bi, u slučaju nepridržavanja, mogli imati materijalno značajne efekte na finansijske iskaze. Nije bilo neusklađenosti sa zahtjevima zakonodavnih i izvršnih organa koji bi, u slučaju nepoštovanja, mogle imati materijalno značajne efekte na finansijske iskaze.
6. Prikazali smo sve nastale, kao i potencijalne obaveze.
7. Nemamo planove niti namjere koje bi mogle da materijalno značajno izmijene knjigovodstvenu vrijednost ili klasifikaciju sredstava i obaveza prikazanih u finansijskim iskazima.
8. Ne planiramo da napustimo sadašnju osnovnu djelatnost.
9. Nije bilo događaja nakon datuma bilansa stanja koji bi zahtijevali korekcije ili objelodanjivanja u finansijskim iskazima ili u napomenama uz njih.

Nikšić, 09.05.2019. godine

Marinko Radulović,
Izvršni direktor

Reviko d.o.o.
Radoja Dakića
City kvart, Lamela 1 / 9-4
Podgorica, Crna Gora
Ž.R.: 530-1789-78
PIB: 024 042 06
tel/fax: +382 20 237 665
mob: +382 69 063 869
reviko@t-com.me
www.reviko.me

"RAMEL" DOO NIKŠIĆ

Mišljenje

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih iskaza Društva sa ograničenom odgovornošću "Ramel", Nikšić (u daljem tekstu, Društvo), koji obuhvataju iskaz o finansijkoj poziciji (bilans stanja) na dan 31.12.2018. godine i iskaz o ukupnom rezultatu (bilans uspjeha), iskaz o promjenama na kapitalu i iskaz o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, i napomene uz finansijske iskaze koje uključuju sumarni pregled značajnih računovodstvenih politika.

Po našem mišljenju, priloženi finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima finansijski položaj "Ramel" doo, Nikšić na dan 31. decembra 2018. godine, njegovu finansijsku uspješnost i iskaz o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izještavanja (računovodstvenim propisima Crne Gore).

Osnova za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji Crne Gore i Međunarodnim standardima revizije (ISA). Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku izveštaja koji je naslovljen Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih iskaza. Mi smo nezavisni u odnosu na Društvo u skladu sa Etičkim kodeksom za profesionalne računovođe Odbora za Međunarodne etičke standarde za računovođe (IESBA Kodeks) i etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih iskaza (Crnoj Gori), i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtjevima i IESBA Kodeksom. Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i adekvatni da nam pruže osnovu za naše mišljenje.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući rezerve u odnosu na dato mišljenje skrećemo pažnju na sledeće:

Ugovorima o hipoteci, radi obezbjeđenja potraživanja po dugoročnim i kratkoročnim kreditima, izvršen je upis založnog prava na nepokretnostima svojine "Ramel" doo, Nikšić u korist poslovnih banaka (Napomene 26 i 27).

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi sa tim pitanjima.

Izvještaj o drugim zakonskim zahtjevima

Rukovodstvo Društva je odgovorno za sastavljanje i prezentiranje godišnjeg izvještaja menadžmenta u skladu sa zahtjevima Zakona o računovodstvu Crne Gore.
Naše mišljenje o finansijskim iskazima ne obuhvata godišnji izvještaj menadžmenta, i osim u onoj mjeri u kojoj je to izričito navedeno u našem izvještaju, ne izražavamo bilo koji oblik zaključka kojim se pruža uvjeravanje o njima.

U skladu sa Zakonom o reviziji Crne Gore, naša odgovornost je da pročitamo godišnji izvještaj menadžmenta i izrazimo mišljenje o usklađenosti godišnjeg izvještaja menadžmenta za 2018. godinu sa finansijskim iskazima za tu poslovnu godinu.

U pogledu godišnjeg izvještaja menadžmenta, obavili smo postupke u skladu sa zahtjevima Zakona o računovodstvu Crne Gore. Ti postupci uključuju provjeru da li godišnji izvještaj menadžmenta sadrži informacije zahtijevane članom 11 Zakona o računovodstvu.

Na osnovu postupaka koje smo obavili u toku revizije finansijskih iskaza, prema našem mišljenju:

- Informacije prezentirane u godišnjem izvještaju menadžmenta Duštva za godinu za koju su pripremljeni finansijski iskazi usklađene su sa priloženim finansijskim iskazima.
- Izvještaj menadžmenta Društva je sastavljen u skladu sa članom 11 Zakona o računovodstvu Crne Gore.

Na osnovu poznavanja poslovanja Društva i njegovog okruženja stečenog u toku revizije, nijesmo ustanovili da postoje materijalno značajni pogrešni prikazi u godišnjem izvještaju menadžmenta.

Ključna reizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su pitanja koja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u našoj reviziji finansijskih iskaza za tekući period. U postojećim okolnostima smatramo da nema ključnih pitanja odabranih za posebno saopštavanje, svi aspekti su obrađeni u kontekstu revizije finansijskih izveštaja u cjelini, kao i formiranju našeg mišljenja, a određene okolnosti na koje bi trebalo ukazati date su u samom Izvještaju.

Odgovornost rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske iskaze

Rukovodstvo je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih finansijskih iskaza u skladu sa međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i za one interne kontrole za koje odredi da su potrebne za pripremu finansijskih iskaza koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.
Pri sastavljanju finansijskih iskaza, rukovodstvo je odgovorno za procjenu sposobnosti Društva da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, objelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primjenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namjerava da likvidira Društvo ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.
Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja Društva.

Odgovornost revizora za reviziju finansijsih iskaza

Naš cilj je sticanje uvjeravanja u razumnoj mjeri o tome da finansijski iskazi, uzeti u cjelini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške; i izdavanje izvještaja revizora koji sadrži naše mišljenje. Uvjeravanje u razumnoj mjeri označava visok nivo uvjeravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvijek otkriti materijalno pogrešne iskaze ako takvi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usled kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno illi zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu ovih finansijskih iskaza.
Izvještaj o drugim zakonskim zahtjevima

Podgorica, 09.05.2019. godine

"Reviko" doo
Keković Dragiša, ovlašćeni revizor

Iskaz o ukupnom rezultatu / Bilans uspjeha

	Napomena	2018.	2017.
			(u Eur)
Poslovni prihodi			
Prihodi od prodaje	3.1, 4	13.068.011	16.052.103
Ostali poslovni prihodi		128.357	67.014
		13.196.368	**16.119.117**
Poslovni rashodi			
Nabavna vrijednost robe	3.2, 5	2.089.091	1.768.165
Troškovi materijala	3.2, 6	6.765.444	5.208.910
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	3.4, 7	1.321.227	1.267.316
Troškovi amortizacije i rezervisanja	3.7, 8	501.676	801.149
Ostali poslovni rashodi	3.2, 9	2.450.067	4.779.502
		13.127.505	**13.825.042**
Poslovni rezultat		**68.863**	**2.294.075**
Finansijski prihodi	3.3, 10	36.877	29.552
Finansijski rashodi	3.3, 10	(117.479)	(144.326)
Finansijski rezultat		**(80.602)**	**(114.774)**
Ostali prihodi	11	722.837	40.983
Ostali rashodi	12	(160.631)	(424.274)
Rezultat iz ostalih aktivnosti		**(562.206)**	**(383.291**
Rezultat iz redovnog poslovanja prije oporezivanja		**550.467**	**1.796.010**
Druge stavke rezultata/povezane sa kapitalom/			**-**
Poreski rashod perioda			
Tekući porez na dobit	3.5, 13	(52.026)	(160.749)
Odloženi poreski prihodi ili rashodi perioda	3.5, 13	17.859	17.854
		(34.167)	**(142.895)**
Neto rezultat		**516.300**	**1.653.115**

Nikšić, 30.03.2019. godine

"Ramel" doo, Nikšić

Marinko Radulović , Izvršni direktor

Računovodstvene politike i napomene na stranama 8 do 29 su sastavni dio ovih finansijskih iskaza.

Iskaz o finansijskoj poziciji / Bilans stanja

(u Eur)

	Napomena	2018.	2017.
Aktiva			
Stalna imovina			
Nekretnine postrojenja i oprema	3. 6, 14	2.124.844	1.965.167
Investicione nekretnine	3.8,15	1.136.826	1.166.467
Učešća u kapitalu	3.9,16	427.456	427.456
Dugoročni finansijski plasmani	3.9,16	296.796	296.796
		3.985.922	**3.855.886**
Odložena poreska sredstva	3.5.17	**10.923**	**-**
Stalna sredstva nanijenjena prodaji	3.10,18	**507.281**	**474.448**
Obrtna sredstva			
Zalihe	3.11, 19	**1.405.689**	**1.560.047**
Kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina			
Potraživanja	3.12, 20	5.344.723	4.638.738
Kratkoročni finansiski plasmani	3.12,21	364.423	198.833
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	3.13,22	6.919	23.785
Porez na dodatu vrijednost i AVR	23	109.233	82.963
		5.825.298	**4.944.319**
Ukupna aktiva		**11.735.113**	**10.834.700**
Pasiva			
Kapital			
Osnovni kapital	24	65.482	65.482
Revalorizacione rezerve	3.14.	586.940	586.940
Neraspoređena dobit/ gubitak		4.244.842	4.259.473
Ukupni kapital-neto		**4.897.264**	**4.911.895**
Dugoročna rezervisanja i dugoročne obaveze			
Dugoročna rezervisanja	3.15,25	355.523	684.715
Dugoročni krediti	26	270.471	487.309
		625.994	**1.172.024**
Odložene poreske obaveze		**-**	**6.937**
Kratkoročne obaveze			
Kratkoročne finansijske obaveze	27	1.405.513	1.226.118
Obaveze iz poslovanja	3.16,28	4.558.109	3.221.606
Ostale kratkoročne obaveze i PVR	29	54.220	88.539
Obaveze po osnovu PDV i ostalih javnih prihoda	30	141.987	46.832
Obaveze po osnovu poreza na dobit	3.5, 31	52.026	160.749
		6.211.855	**4.743.844**
Ukupna pasiva		**11.735.113**	**10.834.700**

Nikšić, 30.03.2019. godine

"Ramel" doo, Nikšić,
Marinko Radulović, Izvršni direktor

Računovodstvene politike i napomene na stranama 8 do 29 su sastavni dio ovih finansijskih iskaza.

Izvještaj o promjenama na kapitalu

(u Eur)

	Udjeli	Revaloriz. rezerve	Neraspore-djena dobit	Ukupno
Stanje 01. januara 2017.godine	65.482	155.440	3.205.992	3.426.914
Korekcija početnog stanja	-	431.500	(431.500)	-
Raspodjela dobiti	-	-	(168.134)	(168.134)
Dobitak tekuće godine	-	-	1.653.115	1.653.115
Stanje 31. decembra 2017.godine	**65.482**	**586.940**	**4.259.473**	**4.911.895**
Stanje 01. Januara 2018.godine	65.482	586.940	4.259.473	4.911.895
Korekcija	-	-	1	1
Raspodjela dobiti	-	-	(530.931)	(530.931)
Dobitak tekuće godine	-	-	516.299	516.299
Stanje 31. decembra 2018.godine	**65.482**	**586.940**	**4.244.842**	**4.897.264**

Nikšić, 30.03.2019. godine

"Ramel" doo, Nikšić

Marinko Radulović , Izvršni direktor

Bilans tokova gotovine

(u Eur)

	2018.	2017.
Tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	14.425.119	13.273.175
Prodaja i primljeni avansi	14.407.904	13.262.666
Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	-	1.126
Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	17.215	9.383
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	**(13.709.443)**	**(12.812.693)**
Isplate dobavljačima i dati avansi	(12.128.088)	(11.184.152)
Zarade naknade zarada i ostali lični rashodi	(1.303.897)	(1.262.371)
Plaćene kamate	(76.232)	(144.326)
Porez na dobitak	(78.618)	(71.444)
Plaćanje po osnovu ostalih javnih prihoda	(122.608)	(150.400)
Neto tok gotovine iz poslovnih aktivnosti	**715.676**	**460.482**
Tokovi gotovine iz aktivnosti investiranja		
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	**91.550**	**43.202**
Prodaja akcija i udjela (neto prilivi)		
Prodaja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	91.550	43.202
Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)		
Primljene kamate iz aktivnosti investiranja		
Primljene dividende		
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	**(276.189)**	**(124.549)**
Kupovina akcija i udjela (neto prilivi)		
Kupovina nekretnina postrojenja i opreme	(276.189)	(24.377)
Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)	-	(100.172)
Odlivi po osnovu ostalih investiranja	-	
Neto tok gotovine iz aktivnosti investiranja	**(184.639)**	**(81.347)**
Tokovi gotovine iz aktivnosti finansiranja		
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	***15.790***	-
Uvećanje osnovnog kapitala		
Dugoročni i kratkoročni krediti (neto prilivi)	15.790	
Ostale dugoročne i kratkoročne obaveze		
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	**(563.693)**	**(453.881)**
Otkup sopstvenih akcija i udjela		
Dugoročni i kratkoročni krediti i ostale obaveze (neto odlivi)		(243.369)
Finansijski lizing	(32.762)	(42.380)
Isplaćene dividende	(530.931)	(168.132)
Neto tok gotovine iz aktivnosti finansiranja	***(547.903)***	***(453.881)***
Neto tok gotovine	**(16.866)**	**(74.746)**
Gotovina na početku izvještajnog perioda	**23.785**	**98.531**
Pozitvne /negativne kursn erazlike po osnovu prerač. gotovine		
Gotovina na kraju izvještajnog perioda	**6.919**	**23.785**

Nikšić, 30.03.2019. godine

"Ramel" doo, Nikšić

Marinko Radulović , Izvršni direktor

Računovodstvene politike i napomene na stranama 8 do 29 su sastavni dio ovih finansijskih iskaza.

1. Djelatnost i organizacija

Društvo za proizvodnju, promet, uvoz-izvoz i usluge "Ramel" doo Nikšić (u daljem tekstu Društvo), osnovano je 27.01.1993. godine i upisano kod Privrednog suda u Podgorici pod br. FI.98/93. U skladu sa Zakonom o privrednim društvima Crne Gore, Društvo je registrovano u Centralnom registru Privrednog suda u Podgorici 14.08.2002. godine, pod registarskiim brojem 5-0124091/001.
Matični broj Društva je 02142520. Rješenjem broj 40/31-00096/9 od 23.03.2003.godine Društvo je registrovano kao obveznik za PDV.
Društvo ima filijalu u Podgorici Bulevar Mihaila Lalića broj 10 - registrovanu kao dio Društva.
Društvo ima 65,73% učešće u kapitalu "FALCON COM" D.O.O. Nikšić, čija je osnovna djelatnost Hoteli i sličan smještaj.

Osnovna djelatnost Društva je: izvođenje elektroinstalacionih radova jake i slabe struje, dalekovoda, energetskih postrojenja i trafostanica, projektovanje, veleprodaja i maloprodaja elektro materijala. Maloprodaja i veleprodaja elektro materijala i opreme Društvo obavlja u objektima koji se nalaze u sklopu upravne zgrade u Nikšiću. Rješenjem Sekretarijata za privredu i finansije Opštine Nikšić broj 05-1846 od 08.10.2007. godine Društvo je registrovalo maloprodajni objekat u upravnoj zgradi.

Osnivač Društva je Marinko Radulović.
Organ Društva je Izvršni direktor.
Sjedište Društva je u Nikšiću, Hercegovački put 17.
Finansijski izvještaji su odobreni za objelodanjivanje od strane Izvršnog direktora 30.03.2019. godine.
Na dan 31.12.2018. godine Društvo je imalo 163 zaposlena (31.12.2017. godine 157 zaposlenih)

2. Osnova za sastavljanje finansijskih iskaza

2.1. Osnova za sastavljanje i prezentaciju finansijskih iskaza

Društvo vodi računovodstvene evidencije i sastavlja finansijske iskaze u skladu sa Zakonom o računovodstvu ("Sl.list RCG", br. 52/16), odnosno na osnovu Uredbi o neposrednoj primjeni Međunarodnih računovodstvenih standarda ("Sl.list RCG", br.69/2002), po kojima se od 1.01.2003. godine u Crnoj Gori primjenjuju svi Međunarodni računovodstveni standardi ("MRS").
Shodno tome, Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja ("MSFI") primjenjuju se za finansijske izvještaje koji obuhvataju period koji počinje sa 1. januarom 2003. godine.

Finansijski izvještaji sastavljeni su po načelu istorijskog troška, odnosno nabavne vrijednosti i cijene koštanja, korigovanog po osnovu revalorizacije nekretnina.
Finansijski izvještaji su prikazani u EUR, što predstavlja izvještajnu i funkcionalnu valutu Društva.

2. Osnova za sastavljanje finansijskih iskaza (nastavak)

2.2. Koncept nastavka poslovanja

Finansijski iskazi su pripremljeni u skladu sa konceptom nastavka poslovanja, što podrazumijeva da će Društvo nastaviti svoje poslovanje i u budućnosti.

2.3. Uporedni podaci

Uporedne podatke čine godišnji finansijski izvještaji Društva za 2017. godinu, koji su bili predmet revizije.

3. Osnovne računovodstvene politike

Osnovne računovodstvene politike primijenjene prilikom sastavljanja godišnjeg računa za 2018. godinu su sledeće:

3.1. Prihodi

Prihod se priznaje kada nema značajne neizvjesnosti u pogledu naplativosti obračunatih prihoda od prodaje i mogućnosti povraćaja po osnovu reklamacije.

Prihodi za izvršene usluge su iskazani po fakturnoj vrijednosti, umanjenoj za date popuste i porez na dodatu vrijednost.

Prihodi od prodaje evidentiraju se nakon izvršene usluge ili isporuke proizvoda potrošačima u skladu sa ugovorenim uslovima prodaje. Ispravka vrijednosti za sumnjiva i sporna potraživanja iskazuje se kao posebna pozicija u okviru ostalih rashoda.

Poslovni rashodi

Poslovni rashodi uključuju sve troškove direktno vezane za izvršenje osnovne djelatnosti Društva. Priznavanje rashoda vrši se istovremeno sa priznavanjem prihoda radi kojih su ti rashodi nastali (princip sučeljavanja prihoda i rashoda).
Priznati rashodi direktno se povezuju sa priznatim prihodima u poslovnom rezultatu obračunskog perioda. Rashodi se priznaju u obračunskom periodu i onda kada je nastala obaveza a nema uslova da se priznaju kao bilansna pozicija imovine.

3.3. Finansijski prihodi i rashodi

Finansijski prihodi i rashodi obuhvataju prihode od kamata po osnovu potraživanja i plasmana kao i rashode kamata. Prihodi i rashodi od kamata se iskazuju u momentu obračuna prema ugovorenim kamatnim stopama.
Finansijski prihodi i rashodi obuhvataju pozitivne i negativne kursne razlike nastale po osnovu preračunavanja transakcija u stranoj valuti, kao i monetarne aktive i pasive.
Takođe, prihodi po osnovu dugoročno uloženih sredstava u preduzeća i banke iskazuju se u bilansu uspjeha kao finansijski prihodi u periodu u kome su nastali.

3. Osnovne računovodstvene politike - nastavak

3.4. Naknade zaposlenima

U skladu sa propisima Crne Gore, Društvo je u obavezi da obustavi i uplati, u ime zaposlenih, doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret posodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Društvo je, takođe, obavezno da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.
Nakon izvršenih uplata doprinosa, Društvo nema daljih zakonskih obaveza u pogledu budućeg plaćanja doprinosa ukoliko fond nema dovoljno sredstava da isplati sve beneficije zaposlenima koji su se penzionisali. Više plaćeni doprinosi se priznaju kao sredstvo u iznosu koji se može refundirati ili u iznosu za koji se može umanjiti buduća obaveza za plaćanje doprinosa

3.5. Porez na dobit

Tekući porez na dobit

Porez na dobit obračunava se i plaća u skladu sa propisima Crne Gore o oporezivanju po proporcionalnoj stopi koja iznosi 9% od poreske osnovice.
Oporeziva dobit se utvrđuje na osnovu dobiti Preduzeća iskazane u Bilansu uspjeha uz usklađivanje prihoda i rashoda po odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica (čl. 8 i 9 za usklađivanje prihoda i čl. 10 do 20 za usklađivanje rashoda).
Zakon o porezu na dobit Crne Gore ne predviđa da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnov za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za smanjenje oporezive dobiti iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez na dobit

Odložene poreske obaveze (odložena poreska sredstva) predstavljaju poreske efekte koji se odnose na privremene razlike između osnovice po kojoj se pojedina sredstva i obaveze priznaju u poreskom bilansu i iznosa po kojima su ta sredstva i obaveze iskazane finansijskim izvještajima sastavljenim i prikazanim u skladu sa MSFI.
Odloženi porez se utvrđuje primjenom važeće ili očekivane poreske stope na oporezive privremene razlike

Porezi i doprinosi i druge zakonske obaveze koje ne zavise od rezultata poslovanja

Porezi, doprinosi i druge zakonske obaveze koje ne zavise od rezultata poslovanja uključuju poreze i doprinose koji se plaćaju po republičkim i opštinskim propisima. Ovi porezi i doprinosi su iskazani u bilansu uspjeha u okviru ostalih poslovnih rashoda.

3. Osnovne računovodstvene politike - nastavak

3.6. Nekretnine, postrojenja i oprema

Kao nekretnine i oprema iskazuju se sredstva čiji je očekivani korisni vijek upotrebe duži od jedne godine.
Nekrertnine i oprema evidentiraju se po nabavnoj vrijednosti. Nabavnu vrijednost čini vrijednost po fakturi dobavljača, uvećana za zavisne troškove i troškove dovođenja sredstava u stanje funkcionalne pripravnosti.
Nakon početnog priznavanja, nekretnine se iskazuju po njihovoj procijenjenoj vrijednosti umanjenoj za ukupnu naknadu amortizacije i ukupne naknadne gubitke zbog obezvrijeđenja. Procjena vrijednosti je izvršena metodom tržišne vrijednosti, uzimajući u obzir preostali korisni vijek trajanja nekretnine. Revalorizacija nekretnina se vrši onoliko redovno koliko je dovoljno da se iskazana vrijednost ne razlikuje značajno od vrijednosti koja bi se utvrdila da je primijenjen postupak iskazivanja po poštenoj vrijednosti na dan bilansa stanja.
Oprema se, nakon početnog priznavanja iskazuje po nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja, umanjenoj za ukupan iznos obračunate amortizacije i ukupan iznos gubitaka zbog obezvređenja.
Naknadni izdaci pripisuju se iskazanom iznosu opreme i nematerijalnih ulaganja ako je vjerovatno da će priliv budućih ekonomskih koristi biti veći od prvobitno procijenjenih priliva. Svi ostali naknadno nastali izdaci priznaju se kao rashod perioda u kome su nastali.
Pozitivna razlika nastala prilikom prodaje nekretnina i opreme knjiži se u korist ostalih prihoda. Neotpisana vrijednost otuđene ili rashodovane opreme se naknađuje na teret ostalih rashoda.

3.7. Amortizacija

Amortizacija nekretnina i opreme obračunava se proporcionalnom metodom primjenom stopa koje se utvrđuju na osnovu procijenjenog korisnog vijeka upotrebe sredstava.
Amortizacija se obračunava počevši od narednog mjeseca za novonabavljena osnovna sredstva, odnosno obračunom na vrijednost osnovnih sredstava, utvrđenu krajem prethodne godine, za ostala osnovna sredstva.
Primijenjene stope amortizacije su:

	Stopa amortizacije	Stopa koja se priznaje u poreske svrhe
	%	%
Građevinski objekti	2,5	5
Oprema i uređaji	12,5 - 25	25
Kancelarijski namještaj	12,5	15
Ostala oprema	10 - 15	30
Vozni park	15 - 20	20

U skladu sa članom 13. stav 6. Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Sl.list RCG", br. 80/04, "Sl.list CG", br. 40/2008, br. 86/09, br. 73/10, br. 40/11, br. 14/12, br. 61/13 i br. 55/16) obračun amortizacije za poreske svrhe se razlikuje od obračuna amortizacije za računovodstvene svrhe. Amortizacija građevinskih objekata za poreske svrhe obračunava se primjenom proporcionalnog metoda, odnosno opreme primjenom degresivnog metoda za čitav period, bez obzira na datum aktivacije.

3. Osnovne računovodstvene politike - nastavak

3.8. Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina je ulaganje Društva u nekretninu (zemljište ili zgrade - ili dio zgrade) koje se ne koriste za potrebe redovnog poslovanja i obavljanja djelatnosti, već se drže radi ostvarivanja prihoda od izdavanja i/ili radi uvećanja vrijednosti kapitala.
Početno mjerenje investicione nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja. Nabavna vrednost kupljene investicione nekretnine čini vrijednost po fakturi dobavljača, uvećana za sve troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.
Nakon početnog priznavanja, naknadno mjerenje investicione nekretnine vrši se po nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja umanjenoj za ukupan iznos ispravki vrijednosti po osnovu amortizacije i ukupan iznos ispravki vrijednosti po osnovu obezvređenja.
Naknadni izdatak koji se odnosi na već priznatu investicionu nekretninu prpisuje se iskazanom iznosu investicinone nekretnine, ako ispunjava uslove da se prizna kao stalno sredstvo.

Amortizacija investicionih nekretnina vrši se primjenom proporcionalnog metoda. Osnovicu za amortizaciju čini nabavna vrijednost ili cijena koštanja.

3.9. Dugoročni finansijski plasmani

U okviru dugoročnih finansijskih plasmana iskazuju se učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica. Takođe, u okviru dugoročnih finansijskih plasmana iskazuju se dugoročni i kratkoročni krediti. Navedeni plasmani predstavljaju finansijska sredstva koja se prilikom početnog priznavanja mjere po nabavnoj vrijednosti, koja predstavlja poštenu vrijednost nadokande datu za njih.

Učešća u kapitalu

Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica nad čijim poslovanjem postoji značajan uticaj (učešće u akcijama sa pravom glasa od 20 do 50%) i drugi uslovi definisani MRS 28 - Računovodstveno obuhvatanje ulaganja u pridružena preduzeća, se računovodstveno obuhvataju po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za obezvrjeđenje vrijednosti. U nabavnu vrijednost su uključeni i transakcioni troškovi nabavke.

3.10. Sredstva namjenjena prodaji

Stalna sredstva namijenjena prodaji, su sredstva čija se knjigovodstvena vrijednost može prvenstveno povratiti kroz prodajnu transakciju, a ne kroz nastavak korišćenja.
Sredstva se priznaju kao sredstva namjenjena prodaji kada se očekuje da će prodaja biti realizovana u roku od jedne godine od datuma priznavanja.
Stalna sredstva namjenjena prodaji vrednuju se po nižoj od dvije vrijednosti: - knjigovodstvenoj ili fer vrijednosti umanjenoj za troškove prodaje. Za stalna sredstva namijenjena prodaji se ne vrši obračun amortizacije.

3. Osnovne računovodstvene politike - nastavak

3.11. Zalihe

Zalihe se iskazuju po nabavnoj vrijednosti, koja uključuje fakturnu vrijednost dobavljača i zavisne troškove nabavke ili po neto prodajnoj vrijednosti, ukoliko je ona niža.
Neto prodajna vrijednost je cijena po kojoj zalihe mogu biti prodate u normalnim uslovima poslovanja nakon umanjenja cijene za troškove prodaje.
Sitan inventar i alat se iskazuju po nabavnim cijenama, a otpisuju se na teret troškova prilikom stavljanja u upotrebu.
Oštećene zalihe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima, otpisuju se.

3.12. Potraživanja po osnovu prodaje

Potraživanja po osnovu prodaje iskazuju se po fakturisanoj vrijednosti. Otpis potraživanja vrši se kada postoji objektivan dokaz da Društvo neće moći da naplati sve iznose koje potražuje na osnovu prvobitnih uslova potraživanja. Značajne finansijske teškoće kupca, vjerovatnoća da će kupac otići pod stečaj ili finansijsku reorganizaciju, smatraju se indikatorima da je umanjena vrijednost potraživanja. Direktan otpis potraživanja od kupaca na teret rashoda perioda vrši se ukoliko je naplativost izvjesna i dokumentovana - Društvo nije sudskim putem uspjelo da izvrši njihovu naplatu.

Iznos troška po osnovu otpisa se priznaje u okviru ostalh rashoda. Naknadna naplata potraživanja koje je ranije bilo otpisano priznaje se u bilansu uspjeha u okviru ostalih prihoda.

3.13. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumijevaju se gotovina u blagajni, depoziti po viđenju kao i kratkoročna visoko likvidna ulaganja koja se mogu brzo konvertovati u poznate iznose gotovine, uz beznačajan rizik od promjene vrijednosti.

3.14. Revalorizacione rezerve

Revalorizacione rezerve su formirane po osnovu efekata izvršene procjene vrijednosti nekretnina, koju je Društvo izvršilo u skladu sa metodom računovodstvenog obuhvatanja i iskazivanja njihove vrijednosti, koji je dozvoljeni alternativni računovodstveni tretman po MRS 16-Nekretnine postrojenja i oprema.
Efekat revalorizacije pojedinog osnovnog sredstva koji je iskazan u revalorizacionim rezervama realizuje se u slučaju prodaje, odnosno rashodovanja osnovnog sredstva i iskazuje direktno kao povećanje neraspoređene dobiti ili kao smanjenje akumuliranog nepokrivenog gubitka.

3.15. Dugoročna rezervisanja

Rezervisanja se priznaju kada Društvo ima zakonsku ili ugovorenu obavezu koja je rezultat prošlih događaja, kada je vjerovatno da će doći do odliva sredstava kako bi se izmirila obaveza i kada se iznos ovih obaveza može pouzdano procijeniti.
Izvršena rezervisanja se ispituju na dan svakog bilansa stanja i ukoliko postoji potreba, prilagođavaju tako da predstavljaju najbolju sadašnju procjenu. Rezervisanja se ukidaju u korist

3. Osnovne računovodstvene politike - nastavak

prihoda ukoliko se procijeni da neće doći do odliva sredstava za izmirenje obaveze. Kada nastane odliv sredstava po osnovu obaveze za koju je izvršeno rezervisanje, stvarni izdaci se ne priznaju kao rashod, već se vrši ukidanje prethodno priznatog rezervisanja.

3.16. Kratkoročne obaveze

Kratkoročnim obavezama smatraju se obaveze koje dospijevaju u roku od godinu dana od dana činidbe, odnosno od datuma godišnjeg bilansa. Društvo vrši isknjižavanje obaveza kada je obaveza izmirena, ukinuta ili kada je prenijeta na drugoga.

3.17. Upravljanje finansijskim rizicima

Poslovne aktivnosti Društva izlažu Društvo različitim finansijskim rizicima, uključujući kreditni rizik, rizik likvidnosti, tržišni rizik (rizik promjene deviznih kurseva i rizik kamatnih stopa). Društvo ne koristi derivativne finansijske instrumente niti bilo koje druge instrumente obezbedjenja od ovih rizika.

a) Tržišni rizik

Tržišni rizik uključuje valutni rizik i rizik promjene kamatnih stopa. Izloženost tržišnom riziku se sagledava preko analize senzitivnosti. Nije bilo značajnijih promjena u izloženosti Društva tržišnom riziku, niti u načinu na koji Društvo upravlja ili mjeri taj rizik.

Devizni rizik

Društvo je izloženo deviznom riziku koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama. To je rizik da će se vrijednost finansijskog instrumenta mijenjati zbog promjene u kursu stranih valuta. Zvanična valuta u Crnoj Gori je EUR. Obzirom da Društvo sva potraživanja i obaveze iskazuje u Eur valutni rizik je značajno umanjen.

Kamatni rizik

Rizik kamatnih stopa je rizik promjena u vrijednosti finansijskih instrumenata, a koje nastaju kao rezultat promjena kamatnih stopa na tržištu.
Aktivnosti Društva izložene su riziku od promjene u nivou kamatnih stopa u dijelu kamatonosnih sredstava i obaveza. Ovaj rizik je ograničen budući da sva kamatonosna ulaganja Društva na dan izvještavanja imaju fiksne stope.

b) Kreditni rizik

Kreditni rizik se definiše kao nesposobnost dužnika u podmirenju dospjelog potraživanja. Društvo je izloženo kreditnom riziku do nivoa ukupne vrijednosti potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja koja su iskazana u bilansu stanja. Potraživanja od kupaca su u razumnoj mjeri diversifikovana na pojedine kupce. Naplativost ovih potraživanja nije u velikoj mjeri zavisna od ekonomskih faktora, budući da se baziraju na dugoročnim i ustaljenim poslovnim aranžmanima. Rukovodstvo Društva smatra da će ukupna sadašnja vrijednost potraživanja biti naplaćena.

3. Osnovne računovodstvene politike - nastavak

c) Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja rizik da preduzeće nece uspjeti da ispuni svoje obaveze vezane za finansijske obaveze.
Oprezno upravljanje rizikom likvidnosti podrazumeva održavanje dovoljnog iznosa novčanih sredstava i hartija od vrijednosti namenjenih prodaji, raspoloživost finansiranja preko odgovarajućeg iznosa kreditnih obaveza i mogućnosti da se izravna pozicija na tržištu.
Društvo upravlja rizikom likvidnosti održavajući odgovarajuće novčane rezerve kontinuiranim praćenjem planiranog i stvarnog novčanog toka, kao i održavanjem adekvatnog odnosa dospjeća finansijskih sredstava i obaveza.

4. Prihodi

		(u Eur)
	2018.	**2017.**
Prihodi od prodaje		
Prihodi od prodaje materijala	2.076.159	1.203.852
Prihodi od usluga	1.082.984	948.188
Prihodi od građevinskih radova	7.802.584	5.270.676
Prihodi od maloprodaje	216.433	204.789
Prihod sa stopom 0% PDV (preko IPA projekata)	401.196	393.833
Prihodi od prodaje robe u tranzitu	515.413	630.103
Prihodi od Auto puta	973.242	7.400.662
	13.068.011	**16.052.103**
Ostali poslovni prihodi		
Prihodi od zakupa	111.391	59.012
Prihodi od refundacija bolovanja	13.752	8.002
Prihodi od povraćaja akciza	1.615	-
Ostali prihodi (naplata štete, povraćaj sredstava i dr)	1.599	-
	128.357	**67.014**
	13.196.368	**16.119.117**

5. Nabavna vrijednost prodate robe

		(u Eur)
	2018.	**2017.**
Nabavna vrijednost prodate robe	1.360.922	888.459
Nabavna vrijednost prodate robe na malo	167.017	157.686
Nabavna vrijednost prodate robe-tranzit	561.152	722.020
	2.089.091	**1.768.165**

6. Troškovi materijala

	(u Eur)	
	2018.	2017.
Troškovi materijala za objekte	6.439.484	4.905.259
Troškovi materijala za izradu	19.376	51.134
Troškovi ostalog materijala	74.943	62.011
Troškovi rezervnih djelova	36.077	36.012
Troškovi kancelarijskog materijala	20.427	11.309
Troškovi goriva	153.947	126.815
Troškovi električne energije	21.190	16.370
	6.765.444	**5.208.910**

7. Troškovi zarada, naknada zarada i ostala lična primanja

	(u Eur)	
	2018.	2017.
Troškovi zarada i naknada zarada-bruto	858.504	681.791
Troškovi doprinosa na zarade na teret poslodavca	90.058	71.142
Troškovi prireza na porez	10.050	7.976
Troškovi doprinosa licima sa invaliditetom	14.796	14.165
Doprinos privrednoj komori	2.318	1.840
Doprinos Savezu sindikata	1.718	1.363
Ugovori o djelu - bruto	50.235	166.997
Pomoći zaposlenima	29.610	7.446
Troškovi dnevnica i prevoza na službenim putovanjima	263.938	314.596
	1.321.227	**1.267.316**

8. Troškovi amortizacije i rezervisanja

	(u Eur)	
	2018.	2017.
Amortizacija nekretnina i opreme	116.513	104.824
Amortizacija investicionih nekretnina	29.641	11.610
Rezervisanja	355.522	684.715
	501.676	**801.149**

Ukupni troškovi amortizacije za 2018. godinu iskazani su u iznosu 146.154 € (2017. godine 116.434 €) i sadrže amortizaciju obračunatu u skladu sa Napomenom 3.7.

9. Ostali poslovni rashodi

	2018.	2017.
		(u Eur)
Troškovi proizvodnih usluga- podizvođači	1.540.274	3.824.519
Troškovi usluga projektovanja objekata	341.546	412.539
Troškovi usluga informacione tehnologije	-	50.012
Transportne usluge	35954	24.179
Troškovi PTT	32.154	27.257
Troškovi reprezentacije	95.140	148.398
Troškovi usluga održavanja	39.842	41.238
Troškovi zakupa	131.730	57.273
Troškovi reklame	340	900
Usluge špedicije	23.881	11.511
Troškovi registracije vozila	16.080	13.836
Troškovi komunalnih usluga	2.256	4.239
Troškovi advokata, notara i javnih izvršitelja	14.008	28.399
Ostale neproizvodne usluge	55.981	29.311
Troškovi platnog prometa	25.792	14.867
Troškovi premije osiguranja	16.576	12.834
Troškovi poreza i taksa	25.706	30.344
Troškovi sponzorstva i donacija	34.450	22.857
Ostali rashodi	18.357	24.989
	2.450.067	**4.779.502**

10. Finansijski prihodi i rashodi

	2018.	2017.
		(u Eur)
Finansijski prihodi		
Prihodi od kamata (kupci)	36.270	1.126
Ostali finansijski prihodi (prefakturisane kamate)	-	28.426
Prihodi od kamata A.vista	607	-
	36.877	**29.552**
Finansijski rashodi		
Rashodi po osnovu kamata	(76.232)	(96.344)
Ostali finansijski rashodi (naknade banci za garancije)	(41.247)	(47.982)
	(117.479)	**(144.326)**
Finansijski rezultat	**(80.602)**	**(114.774)**

11. Ostali prihodi

	2018.	2017.
		(u Eur)
Dobici od prodaje nekretnina	-	1.658
Prihodi od smanjenja obaveza	33.164	27.468
Viškovi	4.958	7.361
Prihodi od ukidanja rezervisanja	684.715	-
Ostali prihodi	-	4.496
	722.837	**40.983**

12. Ostali rashodi

	2018.	2017.
		(u Eur)
Gubici po osnovu prodaje nekretnina	9.000	4.700
Otpis nenaplativih potraživanja od kupaca	704	336.263
Otpis zaliha	72.451	43.039
Rashodi koji nijesu nastali u svrhu obavljanja djelatnosti	78.476	40.272
	160.631	**424.274**

13. Porez na dobit

	2018.	2017.
		(u Eur)
Tekući porez	(52.026)	(160.749)
Odloženi porski prihod (rashod) perioda	17.859	17.854
Poreski rashod perioda	**(34.167)**	**(142.895)**

Usaglašavanje poreza na dobit po finansijskim iskazima i poreza na dobit po poreskom bilansu:

	2018.	2017.
Dobit prije oporezivanja	550.467	1.796.10
Kapitalni dobici	-	(1.658)
Kapitalni gubici	9.000	4.700
Troškovi amortizacije u Bilansu uspjeha	146.154	116.434
Iskazana amortizacija u poreske svrhe	(212.198)	(185.761)
Troškovi koji se ne priznaju u poreske svrhe	79.178	40.273
Troškovi zarada koji nijesu isplaćeni u poreskom periodu	21.569	16.105
Troškovi zarada koji nijesu bili priznati u preth periodu	(16.105)	-
Poreska osnovica	**578.065**	**1,786,103**
Stopa poreza na dobit	9%	9%
Obaveza za tekući porez	**52.026**	**160.749**

14. Nekretnine i oprema

(u Eur)

	Zemljište	Građevin. objekti	Oprema	Alat i invent.	Nekretn. u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost						
Stanje 1.januara 2018.godine	644.462	955.456	797.215	75.883	159.169	2.632.185
Povećanje - nabavka	-	94.072	171.023	11.094	-	276.189
Prenos sa nekretn u pripremi	-	9.169	-	-	(9.169)	-
Stanje 31. 12.2018. godine	**644.462**	**1.058.697**	**968.238**	**86.977**	**150.000**	**2.908.374**
Ispravka vrijednosti osnovnih sredstava						
Stanje 1.januara 2018.godine	-	152.494	465.541	48.983	-	667.018
Obračunata amortizacija za 2018. godinu (Napomena 7)	-	23.886	84.269	8.357	-	116.512
Stanje 31.12. 2018.godine	**-**	**176.380**	**549.810**	**57.340**	**-**	**783.530**
Sadašnja vrijednost 31.12.2018. godine	**644.462**	**882.317**	**418.428**	**29.637**	**150.000**	**2.124.844**
Sadašnja vrijednost 31.12.2017. godine	**644.462**	**802.962**	**331.674**	**26.900**	**159.169**	**1.965.167**

Struktura nekretnina u pripremi:

(u Eur)

	31.12.2018.	31.12.2017.
Ulaganje - poslovno upravna zgrada „Ramel" - parking	-	9.169
Poslovni prostor „Ibon"	150.000	150.000
	150.000	**159.169**

15. Investicione nekretnine

Investicione nekretnine na dan 31.12.2018. godine iskazane su u iznosu 1.136.826 (31.12.2017. godine 1.166.467 €).
Investicione nekretnine se odnose na sledeće objekte:

(u Eur)

Naziv objekta	**31.12.2018.**	**31.12.2017.**
	Sadašnja	**vrijednost**
Anagastum – poslovni prostori (95+242m2)	768.756	786.787
Stan V Proleterska	156.677	161.218
Ulica Karađorđeva	71.446	73.517
Baja Pivljanina IBON	139.947	144.945
	1.136.826	**1.166.467**

Promjene na investicionim nekretninama u toku 2018. godine:

	(u Eur)
Nabavna vrijednost	
Stanje 01.01.2018. godine	1.251.201
Ispravka vrijednosti	
Stanje 01.01.2018. godine	(84.734)
Obračunata amortizacija za 2018. godinu	(29.641)
Sadašnja vrijednost 31.12.2018. godine	**1.136.826**

Investicione nekretnine se izdaju u zakup: Nekretnine u V Prolterskoj i Karađorđevoj - Merktor-u; Baja Pivljanina - Domaćoj Trgovini; Anagastum - Panorama Moda, Anagastum II - Via Paradisso;

16. Dugoročni finansijski plasmani

		(u Eur)
	2018.	**2017.**
Učešća u kapitalu povezanog pravnog lica	427.456	427.456
Ostali dugoročni finansijski plasmani	296.796	296.796
	724.252	**724.252**

Učešća u kapitalu povezanog pravnog lica odnose se na učešće u kapitalu Falkon Com doo Nikšić. Društvo je vlasnik 65,73 % udjela Društva sa ograničenom odgovornošću „Falcon Com" Nikšić. Ostali dugoročni finansijski plasmani koji su iskazani u iznosu 296.796 € odnose se na pozajmicu povezanom pravnom licu „Falcon Com" doo Nikšić. Ugovorom o zajmu od 10.04.2017. godine odobrena su sredstva do maksimalnog iznosa od 300.000 €. Rok vraćanja zajma je 31.12.2017. godine. Ugovorom je predviđeno da ukoliko zajmoprimac iz bilo kog razloga ne izvrši obavezu vraćanja zajma, iznos zajma koji je došao na naplatu će se računati kao dugoročno ulaganje Ramel doo u Falcon Com doo.

17. Odložena poreska sredstva/imovina

Na dan 31.12.2018. godine iskazana su Odložena poreska sredstva u iznosu od 10.923 € (u 2017. godini iskazana je Odložena poreska obaveza 6.937 €)

Tabela promjena u izvještajnom periodu :	**31.12.2018.**
Odložene poreske obaveze na dan 01.01.2018. godine	(6.937)
Korekcija	1
Poreski prihod perioda (Napomena 13.)	17.859
Odložena porska sredstva na dan 31.12.2018.godine	**10.923**

18. Stalna sredstva namijenjena prodaji

Stalna sredstva namijenjena prodaji na dan 31.12.2018. godine iskazana su u iznosu od 507.281 € (31.12.2017. godine 474.448 €).
Struktura stalnih sredstava namijenjenih prodaji na dan 31.12.2018. godine:

(u Eur)

Naziv objekta	31.12.2018.	31.12.2017.
1. Stan Podgorica Normal - LN 7407	64.050	64.050
2. Vinner Co - LN 65 - Nikšić	-	55.300
3. Green Room Podgorica – LN 7745	80.000	80.000
4. Stan 1 " Ave Maria" LN 3187 Budva	78.151	78.151
5. A-KOP - LN 3602 Podgorica	-	36.250
6. A-KOP - LN 3602	59.800	59.800
7. Stan Nikšić LN 108	74.897	74.897
8. A-KOP - LN 3602	26.000	26.000
9. Stan u Budvi Hidro Kop 48m^2 LN 678 parc. 1034	72.000	-
10.Plac Žabljak 4.615m^2 Ko Žabljak parc 3127	52.383	-
	507.281	**474.448**

Promjene na stalnim sredstvima namijenjenim prodaji u toku 2018. godine:

Stanje 1.januara 2018. godine	474.448
Povećanje - nabavke	124.383
Smanjenje - prodaja	(91.550)
Stanje 31. decembra 2018. godine	**507.281**

Povećanje u 2018. godini odnosi se na kupovinu stana u Budvi od Hidro Kop Budva (72.000€) - Notarski zapis broj UZZ 545/18 od 04.06.2018. godine i kupovinu zemljišta (plac) u Žabljaku (52.383 €) od "Katel" doo Podgorica, Notarski zapis broj 186/2017 od 05.05.2017. godine, po kome će Društvo za ugovoreni iznos izgraditi za potrebe prodavca objekat - Trafostanicu u Podgorici.
Smanjenje - prodaja (91.550 €) odnosi se na prodaju stana u Nikšiću LN 65 (55.300 €) Notarski zapis UZZ-290/18 od 09.05.2018. godine i prodaja stana u Podgorici LN 3602 (36.250 €), Notarski zapis 545/18 od 28.12.2018. godine.

19. Zalihe

(u Eur)

	2018.	2017.
Alat i inventar na zalihi	55.658	44.154
HTZ na zalihi	31.176	26.718
Roba u magacinu - neto	1.119.189	1.211.779
Roba u maloprodaji- neto	53.328	52.021
Dati avansi za robu	146.338	225.375
	1.405.689	**1.560.047**

20. Potraživanja

		(u Eur)
	2018.	**2017.**
Potraživanja od kupaca		
Kupci u zemlji	5.374.012	4.714.436
Kupci maloprodaja	71.361	83.712
Ispravka vrijednosti kupaca	(111.310)	(159.560)
Kupci - neto	**5.334.063**	**4.638.588**
Ostala potraživanja		
Potraživanja od zaposlenih	10.660	-
Potraživanja za avanse	-	150
	10.660	**150**
	5.344.723	**4.638.738**

		(u Eur)
Pregled najznačajnijih kupaca	**31.12.2018.**	**31.12.2017.**
China Road And Brdge Corporat	120.802	73.076
LD Gradnja	48.310	77.309
Bemax	126.961	85.637
Telemont	137.412	79.615
Mehanizacija i Programat	95.442	702.310
HTP primorje AD	221.503	203.750
Hotel Crna Gora	475.649	487.941
BM Invest doo	67.338	259.141
BB Solar	395.470	136.587
Beton Goup Popovic doo	37.934	188.107
WooW doo	329.645	185.025
Premia doo	81.991	80.480
Knjaz doo	89.107	76.888
Ostali kupci	3.106.499	2.078.570
	5.334.063	**4.714.436**

Starosna analiza potraživanja od kupaca:	
Dospjela potraživanja 31.12.2018.	404.237
Do 30 dana	1.467.344
Od 31 do 60 dana	706.853
Od 61 do 90 dana	247.870
Od 91 do 180 dana	687.518
Od 180 do 270 dana	234.227
Od 270 do 363 dana	140.011
Preko 1 godine	1.584.242
Preplate (suprotna salda)	(26.929)
Ispravka vrijednosti kupaca	(111.310)
	5.334.063

21. Kratkoročni finansijski plasmani

	(u Eur)	
	2018.	**2017.**
Potraživanje za pozajmicu-Mehanizacija i Programat	40.000	60.000
Potraživanja za pozajmicu-BB Solar Podgorica	3.000	3.000
Potraživanja za pozajmicu Magic doo Budva	1.000	-
Potraživanja za pozajmicu Grading doo Nikšić	1.200	-
Potraživanja za pozajmicu Rovokop doo Nikšić	2.000	-
Potraživanje za pozajmicu-Falcon co Nikšić	23.844	3.843
	71.044	**66.843**
Ostali finansijski plasmani		
Potraživanje za zadržani depozit	293.379	131.990
	293.379	**131.990**
	364.423	**198.833**

22. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

	(u Eur)	
	2018.	**2017.**
Gotovina u blagajni	2.000	395
Žiro računi	3.091	22.208
Devizni računi kod banaka	1.828	1.182
	6.919	**23.785**

Finansijsko poslovanje Društvo obavlja preko Crnogorske komercijalne banke AD Podgorica, Prve banke Crne Gore AD Podgorica, NLB Montenegrobanke AD Podgorica, Komercijalne banke AD Budva, Atlasmont banke AD Podgorica, Hipotekarne banke AD, Podgorica, Erste banke, Ziraat banke i Zapad banke.

23. Porez na dodatu vrijednost i AVR

	(u Eur)	
	2018.	**2017.**
Akontativno plaćeni PDV	-	82.963
Razgraničeni rashodi po osnovu utroška materijala i situacija podizvođača	109.233	-
	109.233	**82.963**

24. Kapital

Osnivački kapital predstavlja udjele osnivača u novcu i stvarima. Osnivač Društva je Marinko Radulović.
U poslovnim knjigama osnovni kapital je iskazan u iznosu 65.482 €. U Centralnom registru privrednih subjekata Poreske uprave registrovan je i upisan samo novčani kapital u iznosu od 1 €. Do završetka revizije Društvo nije izvršilo upis kapitala u Centralnom registru privrednih subjekata Poreske uprave.
Promjene na kapitalu se prikazane u Izvještaju o promjenama na kapitalu (IPK).

25. Dugoročna rezervisanja

Dugoročna rezervisanja sa stanjem na dan 31.12.2018. godine u iznosu 355.523 € (31.12.2017. godine 684.715 €) odnose se na izvršena rezervisanja u 2018. godini za date garanciji po osnovu izvođenja građevinskih radova, prema ugovorenim i izvršenim radovima u 2018. godini na objektima Auto put, Termosistem Kumbor i POR (Vjetroelektrane).
Prema MRS-37, izvršena rezervisanja se preispituju na dan svakog bilansa stanja i ukoliko postoji potreba, prilagođavaju tako da predstavljaju što realniju sadašnju procjenu. Rezervisanja se ukidaju u korist prihoda ukoliko se procijeni da neće doći do odliva sredstava za izmirenje obaveze.

26. Dugoročne obaveze

		(u Eur)
	2018.	**2017.**
Dugoročni krediti		
Societe generale banka AD Podgorica (180.000)	108.773	151.495
Societe generale banka AD Podgorica (120.000)	74.955	103.714
Societe generale banka AD Podgorica (310.000)	24.123	92.014
Prva banka Crne Gore AD, Podgorica (215.000)	172.545	211.800
Investiciono-razvojni fond (250.000)	64.982	149.015
Falcom Com - dugoročna pozajmica	21.284	-
Lizing		
S Lizing - Volvo	3.396	22.222
S lizing	-	5.297
S lizing	-	2.621
S lizing - Movano	2.101	8.116
Ukupno:	**472.159**	**746.294**
Minus: tekuće dospjeće dugoročnih kredita	(201.688)	(258.985)
Dugoročni dio obaveza	**270.471**	**487.309**

Dugoročni kredit Societe generale banke Montenegro odobren 03.05.2017. godine u iznosu 180.000 €, za fiansiranje trajnih obrtnih sredstava, sa redovnom kamatnom stopom 4,5% fiksno na godišnjem nivou i rokom otplate 4 godine (zadnja rata dospijeva za plaćanje 03.05.2021. godine).
Stanje obaveze po kreditu na dan 31.12.2018. godine iznosi 108.773 €.

Dugoročni kredit Societe generale banke Montenegro odobren 19.05.2017. godine u iznosu 120.000 €, za fiansiranje trajnih obrtnih sredstava, sa redovnom kamatnom stopom 4,5% fiksno na godišnjem nivou i rokom otplate 4 godine (zadnja rata dospijeva za plaćanje 19.05.2021. godine). Stanje obaveze po kreditu na dan 31.12.2018. godine iznosi 74.955 €.

Dugoročni kredit Societe generale banke Montenegro odobren 15.04.2014. godine u iznosu 310.000 €, sa rokom vraćanja 5 godina (zadnja rata dospijeva za plaćanje 15.04.2019. godine i kamatnom stopom: tromjesečni Euribor + 6,75 %. Kredit je odobren za refinansiranje kredita kod Erste banke. Stanje obaveze po kreditu na dan 31.12.2018. godine iznosi 24.123 €.

Prva banka Crne Gore AD, Podgorica odobrila je Društvu dugorčni kredit za refinansiranje kredita kod NLB Montenegro banke. Kredit je odobren u iznosu 215.000 €, sa rokom vraćanja od 5 godina (krajnji rok otplate kredita je 14.11.2022. godine) i kamatnom stopom od 4,75% godišnje. Stanje obaveze po kreditu na dan 31.12.2018. godine iznosi 172.545 €.

Dugoročni kredit Investiciono-razvojnog fonda Crne Gore AD, Podgorica odobren je 08.08.2016. godine u iznosu 250.000 € za realizaciju projekta Kupovina zemljišta i izgradnja pristupne infrastrukture za postojeći objekat, sa rokom otplate 36 mjeseci (do 30.09.2019. godine) i kamatnom stopom 3,50% na godišnjem nivou. Stanje obaveze po kreditu na dan 31.12.2018. godine iznosi 64.982 €.

27. Kratkoročne finansijske obaveze

(u Eur)

	2018.	2017.
Prva banka Crne Gore	-	25.379
Crnogorska komercijalna banka-revolving kredit	-	400.000
Societe Generale banka-over draft kredit	-	99.998
Societe Generale banka-revolving kredit	-	200.000
Hipotekarna banka –rivolving kredit	-	200.000
NLB banka AD Podgorica kr 2018/690	92.902	-
Zirat Baank Montenegro kr 31.6	300.000	-
Societe Generale banka-over draft kredit 17262	100.000	-
Hipotekarna banka –rivolving kredit 1468/2	250.000	-
Societe Generale banka - revolving kredit 14371	200.000	-
Investiciono Razvojni Fond CG kr 05-13011-5212-18/1	220.923	-
Obaveza za pozajmicu Falcon Nikšić	-	28.600
Obaveza za pozajmicu Agromont Nikšić	-	13.156
Obaveze sa pozajmicu TOP FORC	40.000	-
Tekuće dospjeće dugoročnih kredita (Napomena 26)	201.688	258.985
	1.405.513	**1.226.118**

- Ugovorom zaključenim 12.01.2018. godine, broj KR 2018/690, NLB Banka AD Podgorica odobrila je Društvu Overdraft kredit za tekuću likvidnost (plaćanje obaveza iznad raspoloživog stanja na žiro računu), u iznosu od 100.000€, sa rokom korišćenja 12 mjeseci sa kamatnom stopom od 4,75% na godišnjem nivou.

- Ugovorom zaključenim dana 02.07.2018. godine broj 00-410-0200031.6 Ziraat Bank Montenegro, odobrila je Društvu revolving kredit u iznosu od 300.000 € uz redovnu kamatnu stopu 4,6% na godišnjem nivou sa rokom vraćanja od 12 mjeseci, za obrtna sredstva.
- Ugovorom zaključenim 04.06.2018.godine Societe Generale Banka Montenegro AD broj 00-420-22017262 je Društvu odobrila overdraft kredit u iznosu od 100.000 € sa kamatnom stopom od 3,95% na godišnjem nivou za tekuću likvidnost, sa rokom korišćenja do 04.06.2019.godine.
- Ugovorom zaključenim 30.07.2018. godine broj 100-2-1468/2 Hipotekarna banka AD Podgorica je Društvu odobrila Revolving kredit u iznosu od 250.000 € za tekuću likvidnost sa kamatnom stopom od 4,45% na godišnjem nivou, sa rokom vraćanja do30.01.2019. godine.
- Kratkoročni revolving kredit odobren Društvu od Societe Generale Banke AD Podgorica u iznosu od 200.000 €, za likvidnost, po ugovoru broj 00-420-20014371 od 18.06.2018. goine, sa kamatnom stopom od 3,95% na godišnjem nivou sa rokom dospjeća 18.06.2019.godine.
- Investiciono Razvojni Fond Crne Gore odobrio je Društvu kredit u iznosu od 330.000 € po ugovoru broj 05-13011-5212-18/1 zaključenim dana 15.08.2018. godine sa kamatnom stopom od 2,5% na godišnjem nivou i rokom otplate do 31.08.2019.godine, sa namjenom za obrtna sredstva.

28. Obaveze iz poslovanja

(u Eur)

	2018.	2017.
Obaveze prema dobavljačima u zemlji	2.511.361	1.585.185
Obaveze prema dobavljačima u inostranstvu	1.453.304	1.015.737
Obaveze za primljene avanse	501.340	566.193
Obaveze za zadržani depozit	92.104	54.491
	4.558.109	**3.221.606**

28.1. Obaveze prema dobavljačima u zemlji

	2018.	2017.
Kips doo Podgorica	697.061	457.154
Bjelmont	105.616	172.066
Nik Com doo	-	52.139
Osmanagić Co doo	204.725	49.211
Radulović M3 doo	129.401	93.524
Tafing	-	50.555
Bemax	428.125	29.951
Eurozox	30.164	33.432
VTN Elektro	469.158	26.468
Ostali dobavljači	447.111	620.685
	2.511.361	**1.585.185**

28.2. *Obaveze prema dobavljačima u inostranstvu*

	2018.	2017.
Schneider Electric Srbija	78.445	240.428
ZG Projekt	215.482	240.000
Fivus	30.509	106.141
Tesla Kabeli doo	81.331	97.087
BS Telekom	70.000	70.000
Mandex	91.948	58.424
Deling	195.529	-
Pekom Inzenjering	132.024	5.639
Tim Kabel	87.390	36.485
Ostali dobavljači	470.646	161.533
	1.453.304	**1.015.737**

29. Ostale kratkoročne obaveze i PVR

(u Eur)

	2018.	2017.
Ostale kratkoročne obaveze		
Obaveze za neto zarade	-	1.126
Obaveze po ugovorima o djelu neto	-	458
Obaveza za prirez na porez	19.405	8.691
Obaveze za doprinos Privrednoj komori	4.861	2.543
Obavza za doprinos sindikatu	5.005	3.288
Ostale obaveze	-	45
Obaveze za doprinos za invalidna lica	-	(159)
Obaveze prema fizičkim licima za naknade	2.420	(4.051)
Razgraničeni troškovi nabavke	2.529	76.598
	54.220	**88.539**

30. Obaveze po osnovu PDV i ostalih javnih prihoda

(u Eur)

	2018.	2017.
Obaveze po osnovu PDV	85.738	-
Obaveze za carine i druge dažbine	46.385	38.412
Obaveze za porez na nekretnine i pristupne puteve	-	5.779
Ostale obaveze za poreze	9.864	2.641
	141.987	**46.832**

31. Transakcije sa povezanim pravnim licima

Pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko jedno pravno lice ima mogućnost kontrolisanja drugog pravnog lica ili mogu bitno uticati na poslovanje, odnosno rezultate poslovanja drugog lica.
Priroda odnosa između onih povezanih lica sa kojima je Društvo ušlo u transakcije većeg obima ili sa njima ima značajnija neizmirena salda na dan 31. decembra 2017. godine je prikazana u tabeli niže.

31.1. Prihodi i rashodi ostavareni iz transakcija sa povezanim pravnim licima:

		(u Eur)
	2018.	**2017.**
Prihodi		
Falcom Com doo	1.284	782
	1.284	**782**
Nabavke iz poslovanja		
Falcom Com doo	1.615	5.346
	1.615	**5.346**

31.2. Potraživanja i obaveze iz odnosa sa povezanim pravnim licima:

		(u Eur)
	2018.	**2017.**
Učešća u kapitalu povezanih pravnih lica		
Falcom Com doo	427.456	427.456
Potraživanja od kupaca		
Falcom Com doo	1.447	1,024
Potraživanja za date pozajmice		
Falcom Com doo - dugoročni plasmani	296.796	296,796
Falcom Com - kratkoročna pozajmica	23.844	3,843
	322.087	**301,663**
Saldo obaveza		
Falcom Com doo - dobavljač	223	-
Falcom Com doo - pozajmica	21.284	28.600
	21.507	**28.600**

32. Poreski rizici

Crna Gora trenutno ima više zakona koji regulišu razne poreze uvedene od strane nadležnih organa. Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih organa u odnosu na transakcije i aktivnosti mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. Kao rezultat iznijetog, transakcije mogu biti osporene od poreskih organa i Društvu može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. U skladu sa Zakonom o poreskoj administraciji Crne Gore period zastarelosti poreske obaveze je 5 godina, što znači da poreski organi imaju pravo da odrede plaćanje poreskih obaveza u roku od 5 godina od trenutka kada je obaveza nastala.

33. Sudski sporovi

Društvo je tokom godine bilo uključeno u određeni broj sudskih sporova (kao tuženi i kao tužitelj) nastalih tokom normalnog toka poslovanja.
Protiv Društva se vode dva spora iz oblasti dužničko povjerilačkih odnosa i naplate potraživanja, visina tužbenih zahtjeva iznosi oko 12.988 €.
U toku je sudski spor gdje je Društvo tužilac za naplatu potraživanja po osnovu isporuka robe i usluga. Poznata visina sporova je oko 30.700 €.

34. Potencijalne obaveze

U toku redovnog poslovanja Društvo koristi bankarske garancije. Pregled datih garancija po bankama prikazan je u sledećoj tabeli:

Izdavalac garancije	Iznos garancije
Prva Banka CG	2.064.011
Hipotekarna banka	124.459
Societe ganerale Banka	380.930
	2.569.400

36. Događaji nakon datuma bilansa stanja

Nije bilo značajnih događaja nakon datuma bilansa stanja koji bi mogli da utiču na finansijske iskaze za 2018. godinu ili zahtijevali posebno objelodanjivanje.

Izvještaj nezavisnog revizora-strana 2-3.